

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Imperatoris Constantini ad Episcopos absentes de ijs quae in concilio
statuta erant epistola. Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

ſcepit, quò eccleſiæ veſtræ ſtatum ad tranquillitatem tradu-
ceret. Pro nobis omnibus etiam preces ad Deum fundite,
vt quæ ritè conſtituta & decreta ſint, ea rata ſtabiliaq; per-
maneant, Dei patris omnipotentis, & Domini noſtri Ieſu
Chriſti auxilio, vnà cum Spiritus ſancti gratia, cui gloria in
ſecula ſeculorum, Amen.

Trinitas Conſubſtantialis & æterna.

At quanquam diuinus ille Episcoporum cœtus mor-
bo, quo Meletius laborabat, hanc adhibuit curationem, ta-
men ad hodiernum diem illius ſtupiditatis reliquiæ rema-
nent: ſuntq; in illis locis quædam Monachorū turbæ, quæ
non ſanæ aſſentiuntur doctrinæ, ſed vitæ rationem inanibus
quibusdam inſtitutis informatam ſequuntur, & inſanæ Sa-
maritanorum & Iudæorum dementiæ ſe addicunt.

*Imperatoris Conſtantini ad Episcopos abſentes de
iis quæ in concilio ſtatuta erant epiſtola.*

C A P V T X.

PORRò autem præpotens ipſe Imperator ſcripſit epiſto-
lam, qua Episcopos, qui ad concilium accedere nõ po-
terant, de rebus in eo geſtis certiores faceret. Quam
quidem duxi operæ preciū in hiſtoria noſtra intexere, pro-
pterea quòd pius ſcribentis animus in ea planiſſimè oſten-
ditur.

Epiſtola Conſtantini.

Conſtantine Auguſtus Eccleſiis, S.

CVM ex florenti & proſpero Reip. ſtatu quanta ſit di-
uina virtutis erga nos benignitas, compertum haberé,
iſtud omnium maximè mihi propoſitum putauit, vt in
ſanctiſſima catholicæ eccleſiæ multitudine, vna fides, ſin-
cera charitas, & conſentiens erga Deum omnipotentem re-
ligionis cultus ſeruaretur. Verùm quoniam iſtud non po-
terat in loco tuto firmoq; collocari, niſi vel omnes epiſco-
pi, vel maxima eorum pars in vnum conueniſſet, ſinguliq; ſu-
um iudicium de rebus ad ſacraſſimam religionem per-
tinētibus interpoſuiſſent, eam ob cauſam, cū cœtus, quantū

THEODOR. HISTOR.

fieri poterat, maximus coactus esset, ipse tanquam vnus è,
 vestrũ numero vnà adfui. Neq; enim recusabam (ex qua
 re iam maximam capio lætitiã) me vobiscum in eo mini-
 stero coniungere. Atq; vsq; eo de omnibus rebus accuratè,
 quæsitum est, quoad sententia Deo omnium contempla-
 tori grata acceptaque propter concordiam & animorum,
 consensum palam pronunciata esset: sic vt nihil, quod vel
 ad discordiam, vel ad fidei controuersiam spectaret, omni-
 no in posterum reliquum fieret. Ibi cum de sanctissimo fe-
 sto die Paschatis disceptaretur, communi omnium senten-
 tia rectum esse videbatur, vt omnes vbiq; vno eodemq; die
 illud celebrarent. Quid enim præstabilius, quidve augu-
 stius esse poterat, quàm vt hoc festum, per quod spem im-
 mortalitatis nobis ostentatam habemus, vno modo & ra-
 tione apud omnes continenter obseruaretur. Ac primum,
 omnium indignum planè videbatur, vt sacratissimum istud
 festum, Iudæorum ritum & consuetudinem imitantes age-
 remus: qui quidem quoniam suas ipsorum manus detesta-
 bili scelere polluerunt, cæco animorum errore irretiti me-
 rito tenentur. In nostra enim situm est potestate, vt illorum
 more reiecto, veriore ac magis sincero instituto (quod qui-
 dem vsque à prima passionis die hætenus recolimus) hu-
 ius festi celebratione ad posterorum seculorum memoriam,
 propagemus. Nihil igitur sit nobis commune cum Iu-
 dæorum turba omnium odiosa maximè. Aliam enim viam,
 quam insistamus, à seruatore didicimus. Proponitur namq;
 sanctissimæ nostræ religioni cursus quidam & legitimus &
 decorus. Hunc igitur consentientibus animis mordicus te-
 nentes, Fratres honoratissimi, ab illa nefaria Iudæorum o-
 pinione nos ipsos remoueamus. Est enim reuera absurdis-
 simum, vt illi insolenter se iactent, nos absque ipsorum di-
 sciplinæ subsidio, istas res nullo modo posse obseruare.
 Quid tandem est, de quo illi rectè sentire queant, qui post
 necem domino illatam, post parricidium illud nefandũ ex
 mentis statu deturbati, non ratione vlla, sed temerario ani-
 morum impetu, quocunq; insita ipsis & innata insania rapi-
 at, feruntur? Hinc etiam existit, quòd ne in hac quidem
 parte veritatè perspiciant: quippe cum præ errore lógissimè
 euagantur, pro conuenienti emendatione eodè anno alterũ
 Pascha

, Pascha celebrat. Proinde quid est cur istos imitemur, quos
 , graui erroris morbo laborare constat? Eodem namq; anno
 , idem festum denuo recolendo renouari non permittemus.
 , Verum quamuis ista non à me fuissent proposita, tamen ve-
 , stræ solertiæ esset, cum diligentiam adhibere, tum precibus
 , semper optare, vt nulla de causa vestrorum animorum inte-
 , gritatem nequam hominum moribus admiscere cogamini.
 , Porrò illud etiam facile potest intelligi, maximum nefas
 , esse, vt in tanto & tam solenni religionis nostræ festo re-
 , gnet dissensio. Vnum enim libertatis nostræ diem festum,
 , hoc est, sanctissimæ passionis, Seruator noster nobis tradi-
 , dit, namque ecclesiam catholicam esse voluit. Cuius qui-
 , dem membra, tametsi in multa & varia loca dispersa sint,
 , tamen vno spiritu, hoc est diuina voluntate & nutu coa-
 , lescent. Vestræ igitur sanctitatis prudentia accuratè se-
 , cum consideret, quàm graue, imò verò quàm indecorum
 , sit, vt iisdem diebus alij ieiunijs vacent, alij agitent conui-
 , uia: ac post dies Paschatis, alij in festis & animorum remis-
 , sione versentur, alij præscriptis ieiunijs se dedant. Qua-
 , propter istud rectius instituendum est, & ad vnam formam
 , ac modum redigendum. Hoc enim (sicut omnes vos satis
 , animaduertere existimo) diuina prouidentia vult. Et quò-
 , niam istud ita via & ratione gerendum erat, vt nihil nobis
 , cum consuetudine parricidarum, & illorum, qui necis do-
 , mini authores extiterunt, esset commune, & modus ille exi-
 , mius decorusque seruandus esset, quem omnes ecclesiæ, to-
 , tius orbis partes vel versus occidentem, vel versus me-
 , ridiem, vel versus septentriones incolentes seruant, ac
 , nonnullæ quoque, quæ in locis ad orientem spectanti-
 , bus habitant, idcirco omnes in præsentia hoc rectè se ha-
 , bere arbitrati sunt. Ipseque etiam in me recepi vestram
 , sapientiam facilè assensuram, vt quod vrbe Roma, in I-
 , talia, in tota Affrica, in AËgypto, Hispania, Gallia, &
 , Britannia, in Lybia & vniuersa Græcia, in diocesi A-
 , siatica & Pontica, in Cilicia denique, vna & consentiente
 , sententia conseruatur, hoc à vobis quoque lubentibus a-
 , nimis approbaretur: illud sedulo reputantibus, non so-
 , lum in locis, quæ modò citauì, maiorem ecclesiarum nu-
 , merum existere, sed etiam sanctissimum institutum esse,
 vt omnes

THEODOR. HISTOR.

vt omnes communi consilio id ratum cupiant, quod accu-
 rata & recta ratio postulare videtur, quodq; nihil cum Iu-
 dæorum periurio habet commercii. Verum vt summam rei
 breuiter complectar, visum est communi omnium iudicio
 sacratissimum Paschatis festum vno eodemq; die celebran-
 dum esse. Neque enim in re tam sancta ac solemni vlla dif-
 fensio debet existere: imò verò hanc sequi sententiam, cui
 nullus à fide alienus error, nullum vitium admistum sit, nul-
 tò maximam habet commendationem. Quæ cum ita se ha-
 beant, lubentes hoc decretum, tanquam donum Dei, & mā-
 datum reuera cœlitus demissum amplexamini. Nam quic-
 quid in sanctis episcoporum conciliis decernitur, id vniuer-
 sum diuinæ voluntati debet attribui. Quamobrem vos, v-
 bi omnibus dilectis nostris fratribus res in hoc concilio ge-
 stas, sententiam iam decretam, & sanctissimi festi obseruan-
 di modum denunciaueritis, eadem ipsi approbare, riteq; re-
 disponere debetis, vt simulatq; vestram rectam omnium re-
 rum dispensationem iam pridem à me desideratam, me pla-
 ne perspicere contigerit, vno eodemq; die vobiscum vnà sa-
 cro sanctum festum recolere possim, & simul omnium causâ
 permagnam animo capiam voluptatem: quod quidem fiet
 cum intellexero non solum diabolicam crudelitatem, per-
 vestra rectè facta diuina virtute opem ferente penitus pro-
 fligatam esse, verum etiam fidem nostram, pace & concor-
 dia conciliata, vbique egregiè florere. Deus vos, fratres cha-
 rissimi, seruet incolumes.

*De Annona quæ illis qui ecclesiis inserviebant, sup-
 peditabatur, & cæteris Imperatoris virtutibus.*

CAPVT XI.

Ista quidem ad eos, qui abierant à concilio, scripsit Impe-
 rator. Episcopos autem, qui ibi in vnum conuenerant,
 (erant, vt supra dixi, numero treceti decem & octo) per-
 multis tum sermonibus benignis, tum amplis muneribus
 perhumanitus excepit: iussitq; vt sedes multæ pararentur,
 quò illis pariter omnibus epulum daret. Qui autem erant
 illustriores, eos suæ ipsius mensæ fecit participes: alios ve-
 ro ad alias dimisit mensas. Ac cum videret dextros oculos
 quibusdam effossos, intellexissetque quòd constantia pro
 pieta-